II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 19ης Μαΐου 2000

για διόρθωση της οδηγίας 98/98/ΕΚ σχετικά με την προσαρμογή, για εικοστή πέμπτη φορά, στην τεχνική πρόοδο της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2000) 1333]

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2000/368/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας,

την οδηγία 67/548/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 27ης Ιουνίου 1967, περί προσεγγίσεως των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων, που αφορούν την ταξινόμηση, συσκευασία και επισήμανση των επικίνδυνων ουσιών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 1999/33/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου [2], και ιδίως το άρθρο 28,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το παράρτημα VI της οδηγίας 67/548/ΕΟΚ [3] περιλαμβάνει οδηγό για την ταξινόμηση και την επισήμανση των επικινδύνων ουσιών και παρασκευασμάτων· το παράρτημα VI τροποποιήθηκε για τελευταία φορά από το παράρτημα 4 της οδηγίας 98/98/ΕΚ. Τα τμήματα 3.2.3, 3.2.8, 6.2 και 8 του παραρτήματος 4 της οδηγίας 98/98/ΕΚ δεν είναι πλήρη και κατά συνέπεια κρίνεται απαραίτητο να διορθωθεί το παράρτημα 4 της οδηγίας 98/98/ΕΚ.

(2) Τα μέτρα που προβλέπονται στην παρούσα απόφαση είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής για την προσαρμογή στην τεχνική πρόοδο των οδηγιών που αποσκοπούν στην εξάλειψη των τεχνικών φραγμών του εμπορίου σε ό,τι αφορά τις επικίνδυνες ουσίες και τα παρασκευάσματα,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το παράρτημα 4 της οδηγίας 98/98/ΕΚ αντικαθίσταται από το παράρτημα της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες, 19 Μαΐου 2000.

Για την Επιτροπή
Margot WALLSTRÖM
Μέλος της Επιτροπής

---

[1] ΕΕ 196 της 16.8.1967, σ. 1.
[2] ΕΕ L 199 της 30.7.1999, σ. 57.
[3] ΕΕ L 355 της 30.12.1998, σ. 1

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

«ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4

1.6. Τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταξινόμηση και την επισήμανση των ουσιών μπορούν να ληφθούν ως εξής:

α) όσον αφορά ουσίες για τις οποίες απαιτούνται οι πληροφορίες που καθορίζονται στο παράρτημα VII, τα περισσότερα από τα στοιχεία που είναι αναγκαία για την ταξινόμηση και επισήμανση περιλαμβάνονται στο "βασικό φάκελο". Η ταξινόμηση και επισήμανση πρέπει να επανεξετάζονται, εάν είναι αναγκαίο, όταν υπάρχουν διαθέσιμες κι άλλες πληροφορίες (παράρτημα VIII)·

β) όσον αφορά άλλες ουσίες (π.χ. εκείνες που αναφέρονται στο σημείο 1.5 παραπάνω), τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταξινόμηση και επισήμανση μπορούν, εάν είναι αναγκαίο, να ληφθούν από διάφορες πηγές, π.χ. από τα αποτελέσματα προηγούμενων δοκιμών, πληροφορίες που απαιτούνται από τους διεθνείς κανονισμούς μεταφοράς επικίνδυνων ουσιών, πληροφορίες που προέρχονται από εργασίες αναφοράς και τη βιβλιογραφία ή πληροφορίες που είναι αποτέλεσμα πρακτικών εμπειριών. Μπορούν επίσης να ληφθούν υπόψη, κατα περίπτωση, και τα αποτελέσματα έγκυρων μελετών σχέσεων δομής προς δραστικότητα και οι κρίσεις ειδικών.

Τα στοιχεία που απαιτούνται για την ταξινόμηση και επισήμανση παρασκευασμάτων μπορούν να ληφθούν:

α) εφόσον πρόκειται για φυσικοχημικά δεδομένα, με την εφαρμογή των μεθόδων που καθορίζονται στο παράρτημα V. Για τον προσδιορισμό της ευφλεκτότητας και των οξειδωτικών ιδιοτήτων αερίων παρασκευασμάτων, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μέθοδος υπολογισμού (βλέπε κεφάλαιο 9)·

β) εφόσον πρόκειται για δεδομένα σχετικά με τις επιπτώσεις στην υγεία:

— με την εφαρμογή των μεθόδων που καθορίζονται στο παράρτημα V ή/και με την εφαρμογή της συμβατικής μεθόδου που αναφέρεται στο άρθρο 3 παραγράφος 5 στοίχεια α) έως θ) της οδηγίας 88/379/ΕΟΚ ή, στην περίπτωση της R 65, με την εφαρμογή των κανόνων του σημείου 3.2.3,

— ωστόσο, εφόσον πρόκειται για την αξιολόγηση των καρκινογόνων, μεταλλαξιγόνων και των επί της αναπαραγωγής επιπτώσεων, με την εφαρμογή της συμβατικής μεθόδου που αναφέρεται στο άρθρο 3 παραγράφος 5 στοιχεία ι) έως ιζ) της οδηγίας 88/379/ΕΟΚ.

Σημείωση αναφορικά με την εκτέλεση δοκιμών σε ζώα

Η εκτέλεση δοκιμών σε ζώα για τη συγκέντρωση πειραματικών δεδομένων υπόκειται στις διατάξεις της οδηγίας 86/609/ΕΟΚ περί της προστασίας των ζώων που χρησιμοποιούνται για πειραματικούς σκοπούς.

1.7.2. *Εφαρμογή των καθοδηγητικών κριτηρίων για ουσίες*

Τα καθοδηγητικά κριτήρια που καθορίζονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται ως έχουν όταν τα υπόψη δεδομένα έχουν αποκτηθεί με μεθόδους δοκιμών συγκρίσιμες με εκείνες που περιγράφονται στο παράρτημα V. Στις άλλες περιπτώσεις, τα διαθέσιμα δεδομένα πρέπει να αξιολογούνται με σύγκριση των εφαρμοσθεισών μεθόδων δοκιμών με εκείνες που αναφέρονται στο παράρτημα V και με τους κανόνες που καθορίζονται στο παρόν παράρτημα για τον προσδιορισμό της κατάλληλης ταξινόμησης και επισήμανσης.

Σε ορισμένες περιπτώσεις μπορεί να υπάρχουν αμφιβολίες ως προς την εφαρμογή των σχετικών κριτηρίων, ιδιαίτερα όταν απαιτείται γι' αυτά η κρίση ειδικών. Στις περιπτώσεις αυτές ο παραγωγός, ο διανομέας ή ο εισαγωγέας θα πρέπει να ταξινομούν προσωρινά και να επισημαίνουν την ουσία επί τη βάσει αξιολόγησης των ενδείξεων από αρμόδιο άτομο.

Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 6, όταν έχει εφαρμοστεί η ανωτέρω διαδικασία και εκφράζονται ανησυχίες για πιθανές ασυνέπειες, μπορεί να υποβληθεί πρόταση για την καταχώρηση της προσωρινής ταξινόμησης στο παράρτημα I. Η πρόταση θα πρέπει να υποβάλλεται σε ένα από τα κράτη μέλη και να συνοδεύεται από κατάλληλα επιστημονικά δεδομένα (βλέπε επίσης σημείο 4.1).

Παρόμοια διαδικασία μπορεί να εφαρμοστεί και όταν λαμβάνονται πληροφορίες που δημιουργούν υπόνοιες σχετικά με την ακρίβεια υφιστάμενης καταχώρησης, στο παράρτημα I.

2.2.2.1. Παρατηρήσεις σχετικά με τα υπεροξείδια

Για τις εκρηκτικές ιδιότητες, τα οργανικά υπεροξείδια ή τα παρασκευάσματά τους με τη μορφή που διατίθενται στην αγορά ταξινομούνται σύμφωνα με τα κριτήρια του σημείου 2.2.1 με βάση δοκιμές που διενεργούνται σύμφωνα με τις μεθόδους του παραρτήματος V.

Όσον αφορά τις οξειδωτικές ιδιότητες, στα οργανικά υπεροξείδια δεν μπορούν να εφαρμοστούν οι μέθοδοι του παραρτήματος V.

Όσον αφορά ουσίες, οργανικά υπεροξείδια που δεν έχουν ήδη ταξινομηθεί ως εκρηκτικά ταξινομούνται ως επικίνδυνα με βάση τη δομή τους (π.χ. R-O-O-H· R_1-O-O-R_2).

Παρασκευάσματα που δεν έχουν ήδη ταξινομηθεί ως εκρηκτικά ταξινομούνται με την εφαρμογή της υπολογιστικής μεθόδου που βασίζεται στο ποσοστό ενεργού οξυγόνου όπως περιγράφεται στο σημείο 9.5.

Τα οργανικά υπεροξείδια ή τα παρασκευάσματά τους που δεν έχουν ήδη ταξινομηθεί ως εκρηκτικά ταξινομούνται ως οξειδωτικά εάν τα υπεροξείδια ή τα παρασκευάσματά τους περιέχουν:

— οργανικά υπεροξείδια σε αναλογία μεγαλύτερη του 5 % ή,

— διαθέσιμο οξυγόνο από οργανικά υπεροξείδια σε αναλογία μεγαλύτερη του 0,5 % και υπεροξείδιο του υδρογόνου σε αναλογία μεγαλύτερη του 5 %.

3.2.3. *Επιβλαβείς ουσίες*

Οι ουσίες και τα παρασκευάσματα ταξινομούνται ως επιβλαβή και τους αποδίδεται το σύμβολο "Xn" και η ένδειξη κινδύνου "επιβλαβές" σύμφωνα με τα κριτήρια που ορίζονται κατωτέρω. Οι φράσεις κινδύνου προσδιορίζονται σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

R 22 Επιβλαβές σε περίπτωση κατάποσης

Αποτελέσματα οξείας τοξικότητας:

— LD_{50} από του στόματος, σε επίμυες: $200 < LD_{50} \leq 2\,000$ mg/kg,

— διακριτική δόση, από του στόματος, σε επίμυες, 50 mg/kg: επιβίωση του 100 % αλλά με έκδηλη τοξικότητα,

— επιβίωση κάτω του 100 % σε δόση 500 mg/kg, σε επίμυες, από του στόματος με τη μέθοδο σταθερής δόσης. Βλέπε τον πίνακα εκτίμησης στη μέθοδο δοκιμής B1 (α) του παραρτήματος V.

R 21 Επιβλαβές σε επαφή με το δέρμα

Αποτελέσματα οξείας τοξικότητας:

— LD_{50} από του δέρματος, σε επίμυες ή κουνέλια: $400 < LD_{50} \leq 2\,000$ mg/kg.

R 20 Επιβλαβές όταν εισπνέεται

Αποτελέσματα οξείας τοξικότητας:

— LC_{50} δι' εισπνοής, σε επίμυες, για αερολύματα ή σωματίδια: $1 < LC_{50} \leq 5$ mg/l/4 ώρες,

— LC_{50} δι' εισπνοής, σε επίμυες, για αέρια ή ατμούς: $2 < LC_{50} \leq 20$ mg/l/4 ώρες.

R 65 Επιβλαβές: μπορεί να προκαλέσει βλάβη στους πνεύμονες σε περίπτωση κατάποσης

Υγρές ουσίες και παρασκευάσματα που εμφανίζουν κίνδυνο αναρρόφησης από τον άνθρωπο λόγω χαμηλού ιξώδους:

α) για ουσίες και παρασκευάσματα που περιέχουν αλειφατικούς, αλεικυκλικούς και αρωματικούς υδρογονάνθρακες σε συνολική συγκέντρωση ίση ή μεγαλύτερη από 10 % και έχουν είτε

— χρόνο ροής μικρότερο από 30 sec. σε δοχείο ISO 3 mm σύμφωνα με το ISO 2431 , ή

— κινηματικό ιξώδες μετρούμενο με διακριβωμένο υάλινο τριχοειδές ιξωδόμετρο σύμφωνα με το ISO 3104/3105 μικρότερο από 7×10^{-6} m^2/sec. στους 40 °C, ή

— κινηματικό ιξώδες βάσει μετρήσεων με τη μέθοδο της περιστροφικής ιξωδομετρίας σύμφωνα με το ISO 3129 μικρότερο από 7×10^{-6} μ^2/sec. στους 40 °C.

Σημείωση: Να σημειωθεί ότι ουσίες και παρασκευάσματα που πληρούν τα κριτήρια αυτά δεν χρειάζεται να ταξινομηθούν εφόσον εμφανίζουν μέση επιφανειακή τάση μεγαλύτερη από 33 mN/m στους 25 °C μετρούμενη με το τασιόμετρο du Nuoy ή με τις μεθόδους δοκιμής του παραρτήματος V, μέρος A.5·

β) για ουσίες και παρασκευάσματα, με βάση την πρακτική εμπειρία σε ανθρώπους.

R 40 Πιθανός κίνδυνος μόνιμων επιδράσεων

— επαρκείς αποδείξεις ότι μπορεί να προκληθούν μη αντιστρέψιμες βλάβες εκτός από τις επιπτώσεις που αναφέρονται στο κεφάλαιο 4, ύστερα από μια και μόνη έκθεση δια καταλλήλου οδού, γενικά στις δόσεις που αναφέρονται ανωτέρω.

Για την ένδειξη της οδού χορήγησης/έκθεσης χρησιμοποιείται ένας από τους ακόλουθους συνδυασμούς: R 40/20, R 40/21, R 40/22, R 40/20/21, R 40/20/22, R 40/21/22, R 40/20/21/22.

R 48 Κίνδυνος σοβαρής βλάβης της υγείας κατόπιν παρατεταμένης έκθεσης

— σοβαρή βλάβη (σαφής οργανική διαταραχή ή μορφολογική μεταβολή με τοξικολογική σημασία) μπορεί να προκληθεί λόγω επανειλημμένης ή παρατεταμένης έκθεσης δια καταλλήλου οδού.

Οι ουσίες και τα παρασκευάσματα ταξινομούνται τουλάχιστον ως επιβλαβή όταν οι επιπτώσεις αυτές παρατηρούνται σε επίπεδα της τάξης:

— από του στόματος, σε επίμυες ≤ 50 mg/kg (βάρος σώματος)/ημέρα,

— από του δέρματος, σε επίμυες ή κουνέλια ≤ 100 mg/kg (βάρους σώματος)/ημέρα,

— δι' εισπνοής, σε επίμυες ≤ 0,25 mg/l, 6 h/ημέρα.

Αυτές οι κατευθυντήριες τιμές μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα όταν παρατηρούνται σοβαρές βλάβες σε υποχρόνια (90 ημέρες) δοκιμασία τοξικότητας. Κατά την ερμηνεία αποτελεσμάτων δοκιμασίας υποξείας τοξικότητας (28 ημέρες) οι τιμές αυτές θα πρέπει να τριπλασιάζονται περίπου. Σε περίπτωση που διατίθενται αποτελέσματα δοκιμασιών χρόνιας τοξικότητας (διετής) αυτά πρέπει να αξιολογούνται κατά περίπτωση. Εάν διατίθενται αποτελέσματα δοκιμασιών διάφορης διάρκειας χρησιμοποιούνται κατά κανόνα εκείνα που αντιστοιχούν στη δοκιμασία με τη μεγαλύτερη διάρκεια.

Για την ένδειξη της οδού χορήγησης/έκθεσης χρησιμοποιείται ένας από τους ακόλουθους συνδυασμούς: R 48/20, R 48/21, R 48/22, R 48/20/21, R 48/20/22, R 48/21/22, R 48/20/21/22.

3.2.3.1. Σχόλια σχετικά με πτητικές ουσίες

Για ορισμένες ουσίες με υψηλή συγκέντρωση κορεσμένων ατμών είναι δυνατόν να διατίθενται ενδείξεις για επιπτώσεις που εμπνέουν ανησυχία. Οι ουσίες αυτές μπορεί να μη ταξινομούνται βάσει των κριτηρίων για τις επιπτώσεις στην υγεία του παρόντος οδηγού (3.2.3) ή να μην καλύπτονται από το 3.2.8. Εντούτοις, εάν υπάρχουν επαρκείς ενδείξεις ότι οι ουσίες αυτές είναι δυνατόν να παρουσιάσουν κινδύνους κατά το συνήθη χειρισμό και χρήση τους, τότε μπορεί να απαιτηθεί να ταξινομηθούν κατά περίπτωση στο παράρτημα I.

3.2.6.1. Φλεγμονή του δέρματος

Πρέπει να χρησιμοποιείται, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα κριτήρια, η ακόλουθη φράση:

R 38 Ερεθίζει το δέρμα

— Ουσίες και παρασκευάσματα που προκαλούν σοβαρή φλεγμονή του δέρματος η οποία εμμένει για 24 τουλάχιστον ώρες έπειτα από περίοδο έκθεσης μέχρι τεσσάρων ωρών προσδιοριζόμενη σε κουνέλια σύμφωνα με τη μέθοδο δοκιμής δερματικού ερεθισμού που αναφέρεται στο παράρτημα V.

  Η φλεγμονή του δέρματος θεωρείται σοβαρή όταν:

  α) η μέση τιμή των αποτελεσμάτων, είτε πρόκειται για εμφάνιση ερυθήματος και εσχάρας είτε για εμφάνιση οιδήματος, υπολογιζόμενη σε όλα τα υπό δοκιμή ζώα, είναι 2 ή περισσότερο·

  β) ή, στην περίπτωση όπου η δοκιμή του παραρτήματος V έχει πραγματοποιηθεί με τη χρήση τριών ζώων, σε δύο ή περισσότερα ζώα παρατηρείται εμφάνιση είτε ερυθήματος και εσχάρας είτε οιδήματος ισοδύναμου με μια μέση τιμή 2 ή μεγαλύτερη, υπολογιζόμενη σε κάθε ζώο χωριστά.

  Και στις δύο περιπτώσεις, για τον υπολογισμό των αντίστοιχων μέσων τιμών, θα πρέπει να χρησιμοποιούνται όλες οι τιμές σε καθένα από τα χρονικά σημεία ελέγχου (24, 48 και 72 ώρες) πρόκλησης βλάβης.

Η φλεγμονή του δέρματος θεωρείται επίσης σοβαρή όταν εμμένει σε δύο τουλάχιστον ζώα μετά το τέλος του χρόνου παρατήρησης. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνονται υπόψη και ειδικές επιπτώσεις όπως π.χ. υπερπλασία, απολέπιση, αποχρωματισμός, ραγάδες, εφελκίδες και αλωπεκίαση.

Σχετικά στοιχεία μπορούν επίσης να υπάρχουν και από μελέτες μη οξείας τοξικότητας σε ζώα (βλέπε σχόλια για την R 48, σημείο 2.δ). Τα στοιχεία αυτά θεωρούνται σημαντικά εάν τα εμφανιζόμενα αποτελέσματα είναι συγκρίσιμα με εκείνα που περιγράφηκαν παραπάνω.

— Ουσίες και παρασκευάσματα που προκαλούν σοβαρή φλεγμονή του δέρματος με βάση παρατηρήσεις στην πράξη σε ανθρώπους σε άμεση, παρατεταμένη ή επαναλαμβανόμενη επαφή.

— Οργανικά υπεροξείδια, εκτός αν υπάρχουν ενδείξεις περί του αντιθέτου.

Παραισθησία: Παραισθησία που προκαλείται στον άνθρωπο λόγω επαφής με το δέρμα πυρεθροειδών γεωργικών φαρμάκων δεν θεωρείται ως ερεθιστική δράση που να δικαιολογεί ταξινόμηση ως Xi, R 38. Εντούτοις, για τις ουσίες που έχουν παρόμοια δράση, θα πρέπει να χρησιμοποιείται η φράση S 24.

3.2.8. *Άλλες τοξικολογικές ιδιότητες*

Σε ουσίες και παρασκευάσματα που ταξινομούνται βάσει του 2.2.1 έως 3.2.7 ανωτέρω ή/και των κεφαλαίων 4 και 5, πρέπει να χρησιμοποιούνται συμπληρωματικές φράσεις κινδύνου σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια (με βάση εμπειρίες ληφθείσες κατά τη σύνταξη του παραρτήματος I).

R 29 Σε επαφή με το νερό ελευθερώνονται τοξικά αέρια

Για ουσίες και παρασκευάσματα που όταν έλθουν σε επαφή με νερό ή υγρό αέρα εκλύουν πολύ τοξικά/τοξικά αέρια σε ενδεχομένως επικίνδυνες ποσότητες: π.χ. φωσφίδιο του αργιλίου, πενταθειούχος φωσφόρος.

R 31 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται τοξικά αέρια

Για ουσίες και παρασκευάσματα που αντιδρούν με οξέα και εκλύουν τοξικά αέρια σε επικίνδυνες ποσότητες: π.χ. υποχλωριώδες νάτριο, πολυθειούχο βάριο. Για ουσίες που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό, η χρησιμοποίηση της φράσης S 50 [να μην αναμιγνύεται με … (προσδιορίζεται από τον παραγωγό)] αρμόζει περισσότερο.

R 32 Σε επαφή με οξέα ελευθερώνονται πολύ τοξικά αέρια

Για ουσίες και παρασκευάσματα που αντιδρούν με οξέα και εκλύουν πολύ τοξικά αέρια σε επικίνδυνες ποσότητες: π.χ. άλατα υδροκυανιούχου οξέος, νατραζίδιο. Για ουσίες που χρησιμοποιούνται από το ευρύ κοινό, η χρησιμοποίηση της φράσης S 50 [να μην αναμιγνύεται με … (προσδιορίζεται από τον παραγωγό)] αρμόζει περισσότερο.

R 33 Κίνδυνος αθροιστικών επιδράσεων

Για ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να συσσωρευτούν στον ανθρώπινο οργανισμό και προκαλούν ενδεχομένως ανησυχία, που εντούτοις δεν αρκεί για να δικαιολογήσει τη χρήση της R 48.

R 64 Μπορεί να βλάψει τα βρέφη που τρέφονται με μητρικό γάλα

Για ουσίες και παρασκευάσματα που λαμβάνονται από γυναίκες και ενδέχεται να έχουν επίδραση στη γαλουχία ή να ανευρεθούν (συμπεριλαμβανομένων των μεταβολιτών τους) στο μητρικό γάλα σε ποσότητες ανησυχητικές για την υγεία του βρέφους που θηλάζει.

Σχόλια για τη χρήση αυτής της φράσης R (και σε ορισμένες περιπτώσεις της φράσης R 33) παρατίθενται στο σημείο 4.2.3.3.

R 66 Επανειλημμένη έκθεση μπορεί να προκαλέσει ξηρότητα ή σκάσιμο του δέρματος

Για ουσίες και παρασκευάσματα που μπορεί να εμπνεύσουν ανησυχία λόγω πρόκλησης ξηρότητας, απολέπισης ή σκασίματος του δέρματος αλλά που δεν πληρούν τα κριτήρια για την R 38:

με βάση:

— είτε παρατηρήσεις στην πράξη έπειτα από συνήθη χειρισμό και χρήση,

— είτε σχετικές ενδείξεις όσον αφορά τα προβλεπόμενα αποτελέσματά τους στο δέρμα.

Βλέπε επίσης παραγράφους 1.6 και 1.7.

R 67 Οι ατμοί μπορεί να προκαλέσουν υπνηλία και ζάλη

Για πτητικές ουσίες και παρασκευάσματα που περιέχουν τέτοιες ουσίες που προκαλούν σαφή συμπτώματα κατάπτωσης του κεντρικού νευρικού συστήματος μετά από εισπνοή και που δεν είναι ήδη ταξινομημένες για οξεία τοξικότητα από εισπνοή (R 20, R 23, R 26, R 40/20, R 39/23 ή P 39/26).

Μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ακόλουθες ενδείξεις:

α) Στοιχεία από μελέτες σε ζώα που δείχνουν σαφή σημεία κατάπτωσης του ΚΝΣ όπως νάρκωση, λήθαργο, έλλειψη συντονισμού (συμπεριλαμβανομένης της απώλειας των αντανακλαστικών ισορρόπησης) και αταξία:

— είτε σε συγκεντρώσεις/χρόνους έκθεσης που δεν υπερβαίνουν τα 20 mg/l/4 ώρες

— είτε για τις οποίες ο λόγος της επιδρώσας συγκέντρωσης σε χρόνο ≤ 4 ώρες προς τη συγκέντρωση κορεσμένων ατμών (ΣΚΑ) στους 20 °C είναι ≤ 1/10.

β) Πρακτικές εμπειρίες από ανθρώπους (π.χ. νάρκωση, υπνηλία, μειωμένη αντίδραση, απώλεια ανακλαστικών, έλλειψη συντονισμού, ίλιγγοι) βάσει καλά τεκμηριωμένων αναφορών υπό συγκρίσιμες συνθήκες έκθεσης με τα αποτελέσματα που καθορίστηκαν παραπάνω σε ζώα.

Βλέπε επίσης παραγράφους 1.6 και 1.7.

Για άλλες συμπληρωματικές φράσεις κινδύνου βλέπε 2.2.6.

4.1.2. Εάν ένας παραγωγός, διανομέας ή εισαγωγέας διαθέτει πληροφορίες που δείχνουν ότι μια ουσία θα πρέπει να ταξινομηθεί και να επισημανθεί σύμφωνα με τα κριτήρια που προβλέπονται στα σημεία 4.2.1, 4.2.2 ή 4.2.3, πρέπει να επισημαίνει προσωρινά την ουσία σύμφωνα με αυτά τα κριτήρια επί τη βάσει αξιολόγησης των ενδείξεων από αρμόδιο άτομο.

4.1.3. Ο παραγωγός, διανομέας ή εισαγωγέας υποβάλλει το ταχύτερο δυνατό έγγραφο που συνοψίζει όλες τις σχετικές πληροφορίες σε ένα κράτος μέλος στην αγορά του οποίου διατίθεται η ουσία. Το συνοπτικό αυτό έγγραφο πρέπει να περιέχει βιβλιογραφία με όλες τις σχετικές παραπομπές, περιλαμβανομένων και τυχόν μη δημοσιευμένων σχετικών δεδομένων.

4.1.4. Επιπλέον, κάθε παραγωγός, διανομέας ή εισαγωγέας που διαθέτει νέα στοιχεία σχετικά με την ταξινόμηση και επισήμανση μιας ουσίας σύμφωνα με τα κριτήρια που αναφέρονται στα σημεία 4.2.1, 4.2.2 ή 4.2.3, πρέπει να υποβάλλει τα δεδομένα αυτά, το ταχύτερο δυνατό, σε ένα κράτος μέλος στην αγορά του οποίου κυκλοφορεί η ουσία.

5.2.2. *Μη υδάτινο περιβάλλον*

5.2.2.1. Οι ουσίες ταξινομούνται ως επικίνδυνες για το περιβάλλον και χαρακτηρίζονται με το σύμβολο "N", την κατάλληλη ένδειξη κινδύνου και τις κατάλληλες φράσεις κινδύνου, σύμφωνα με τα παρακάτω κριτήρια:

R 54: Τοξικό για τη χλωρίδα

R 55: Τοξικό για την πανίδα

R 56: Τοξικό για τους οργανισμούς του εδάφους

R 57: Τοξικό για τις μέλισσες

R 58: Μπορεί να προκαλέσει μακροχρόνιες δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον.

Ουσίες οι οποίες με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις ιδιότητές τους, τη σταθερότητά τους, τη δυνατότητά τους να συσσωρεύονται και την προβλεπόμενη ή παρατηρούμενη περιβαλλοντική τους πορεία και συμπεριφορά, μπορεί να ενέχουν άμεσο ή μακροπρόθεσμο ή/και ύστερο κίνδυνο για τη δομή ή/και λειτουργία των φυσικών οικοσυστημάτων, εκτός εκείνων που καλύπτονται από το σημείο 5.2.1 παραπάνω. Λεπτομερή κριτήρια θα εκπονηθούν αργότερα.

5.2.2.2. Οι ουσίες ταξινομούνται ως επικίνδυνες για το περιβάλλον και χαρακτηρίζονται με το σύμβολο "N", την κατάλληλη ένδειξη κινδύνου και τις κατάλληλες φράσεις κινδύνου σύμφωνα με τα ακόλουθα κριτήρια:

R 59: Επικίνδυνο για τη στιβάδα του όζοντος.

Ουσίες οι οποίες με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία σχετικά με τις ιδιότητές τους και την προβλεπόμενη ή παρατηρούμενη περιβαλλοντική τους πορεία και συμπεριφορά μπορεί να ενέχουν κίνδυνο για τη δομή ή/και λειτουργία της στιβάδας του στρατοσφαιρικού όζοντος. Σε αυτές περιλαμβάνονται ουσίες που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 3093/94 του Συμβουλίου για τις ουσίες που καταστρέφουν τη στιβάδα του όζοντος (ΕΕ L 333 της 22.12.1994, σ. 1) και των μεταγενέστερων τροποποιήσεών του.

6.2. **Φράσεις οδηγιών ασφαλούς χρήσης για ουσίες και παρασκευάσματα**

S 1 Να φυλάσσεται κλειδωμένο

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις ανωτέρω ουσίες και παρασκευάσματα όταν πωλούνται στο ευρύ κοινό.

S 2 Μακριά από παιδιά

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα που πωλούνται στο ευρύ κοινό, με εξαίρεση εκείνες που ταξινομούνται μόνο ως επικίνδυνες για το περιβάλλον.

S 3 Να φυλάσσεται σε δροσερό μέρος

— Εφαρμογή:

  — σε οργανικά υπεροξείδια,

  — σε άλλες επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα με σημείο ζέσεως ≤ 40 °C.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για οργανικά υπεροξείδια, εκτός εάν χρησιμοποιείται η φράση S 47,

  — συνιστάται για άλλες επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα με σημείο ζέσεως μικρότερο ή ίσο των 40 °C.

S 4 Μακριά από κατοικημένους χώρους

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές και τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε πολύ τοξικές και τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα όταν είναι σκόπιμο να συμπληρώσει τη φράση S 13, π.χ. όταν υπάρχει κίνδυνος εισπνοής και η ουσία ή το παρασκεύασμα πρέπει να αποθηκευθεί μακριά από κατοικημένους χώρους. Οι οδηγίες δεν αποσκοπούν στο να αποκλείσουν την ενδεδειγμένη χρησιμοποίηση της ουσίας ή του παρασκευάσματος σε κατοικημένους χώρους.

S 5 Να διατηρείται το περιεχόμενο μέσα σε … (το είδος του κατάλληλου υγρού καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε αυτοαναφλεγόμενες στερεές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις π.χ. για το νάτριο, το κάλιο ή τον λευκό φωσφόρο.

S 6 Να διατηρείται σε ατμόσφαιρα … (το είδος του αδρανούς αερίου καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα που πρέπει να διατηρούνται σε ατμόσφαιρα αδρανούς αερίου.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις, π.χ. ορισμένες οργανομεταλλικές ενώσεις.

S 7 Ο περιέκτης να διατηρείται ερμητικά κλειστός

— Εφαρμογή:

  — σε οργανικά υπεροξείδια,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που εκλύουν πολύ τοξικά, τοξικά επιβλαβή ή εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που, όταν βρεθούν σε επαφή με υγρασία, εκλύουν εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια,

  — σε πολύ εύφλεκτα στερεά.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τα οργανικά υπεροξείδια,

  — συνιστάται και για τα άλλα πεδία εφαρμογής που αναφέρονται παραπάνω.

S 8 Ο περιέκτης να προστατεύεται από την υγρασία

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που μπορεί να αντιδράσουν ισχυρά με το νερό,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία, όταν έρχονται σε επαφή με το νερό, ελευθερώνουν εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία, σε επαφή με το νερό, ελευθερώνουν πολύ τοξικά ή τοξικά αέρια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται στα πεδία εφαρμογής που αναφέρονται παραπάνω, όταν χρειάζεται να ενισχυθεί η προειδοποίηση που δίδεται από τις φράσεις R 14, R 15 και ιδίως R 29.

S 9 Ο περιέκτης να διατηρείται σε καλά αεριζόμενο μέρος

— Εφαρμογή:

  — σε πτητικές ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να εκλύουν πολύ τοξικούς, τοξικούς ή επιβλαβείς ατμούς,

  — σε εξαιρετικά εύφλεκτα ή πολύ εύφλεκτα υγρά και εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για πτητικές ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να εκλύουν πολύ τοξικούς, τοξικούς ή επιβλαβείς ατμούς,

  — συνιστάται για εξαιρετικά εύφλεκτα ή πολύ εύφλεκτα υγρά ή εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια.

S 12 Μη διατηρείτε τον περιέκτη ερμητικά κλεισμένο

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που, με την έκλυση αερίων ή ατμών, μπορούν να διαρρήξουν το δοχείο.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται στις ειδικές περιπτώσεις που αναφέρονται παραπάνω.

S 13 Μακριά από τρόφιμα, ποτά και ζωοτροφές

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές και επιβλαβείς ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται όταν οι ουσίες και παρασκευάσματα αυτά ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 14 Μακριά από … (ασύμβατα υλικά που υποδεικνύονται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε οργανικά υπεροξείδια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική και κατά κανόνα περιοριζόμενη στα οργανικά υπεροξείδια. Εντούτοις, μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε εξαιρετικές περιπτώσεις όταν η ασυμβατότητα είναι δυνατόν να προκαλέσει ιδιαίτερο κίνδυνο.

S 15 Μακριά από θερμότητα

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα τα οποία μπορούν να αποσυντεθούν ή μπορεί να αντιδράσουν αυθόρμητα υπό την επίδραση της θερμότητας.

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά σε ειδικές περιπτώσεις, π.χ. μονομερή, αλλά δεν χρησιμοποιείται εάν έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί οι φράσεις κινδύνου R 2, R 3 ή/και R 5.

S 16 Μακριά από πηγές ανάφλεξης — Απαγορεύεται το κάπνισμα

— Εφαρμογή:

  — σε εξαιρετικά εύφλεκτα ή πολύ εύφλεκτα υγρά και εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για τις ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω αλλά δεν χρησιμοποιείται εάν έχουν ήδη χρησιμοποιηθεί οι φράσεις κινδύνου R 2, R 3 ή/και R 5.

S 17 Μακριά από καύσιμα υλικά

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να σχηματίσουν εκρηκτικά ή αυτοαναφλεγόμενα μείγματα με τα καύσιμα υλικά.

— Κριτήρια χρήσης:

  — μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε ειδικές περιπτώσεις, π.χ. για να δώσει έμφαση στις φράσεις κινδύνου R 8 και R 9.

S 18 Χειριστείτε και ανοίξτε τον περιέκτη προσεκτικά

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσουν υπερπίεση στο δοχείο,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να σχηματίσουν εκρηκτικά υπεροξείδια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά στις περιπτώσεις που αναφέρονται παραπάνω, όταν υπάρχει κίνδυνος βλάβης στα μάτια ή/και όταν οι ουσίες και τα παρασκευάσματα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 20 Μην τρώτε ή πίνετε όταν το χρησιμοποιείτε

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. αρσενικό και ενώσεις αρσενικού, φθοροξεικές ενώσεις), ιδίως όταν κάποιο από τα υλικά αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθεί από το ευρύ κοινό.

S 21 Μην καπνίζετε όταν το χρησιμοποιείτε

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που παράγουν τοξικά προϊόντα κατά την καύση.

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. αλογονωμένες ενώσεις).

S 22 Μην αναπνέετε τη σκόνη

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις στερεές επικίνδυνες, ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις προαναφερόμενες ουσίες και παρασκευάσματα για τις οποίες χρησιμοποιείται η φράση κινδύνου R 42,

  — συνιστάται για τις προαναφερόμενες ουσίες και παρασκευάσματα που διατίθενται υπό μορφή εισπνεύσιμης σκόνης ενώ οι κίνδυνοι για την υγεία από την εισπνοή της σκόνης αυτής δεν είναι γνωστοί.

S 23 Μην αναπνέετε αέρια/αναθυμιάσεις/ατμούς/εκνεφώματα (η κατάλληλη διατύπωση καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις υγρές ή αέριες επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις προαναφερόμενες ουσίες και παρασκευάσματα για τις οποίες χρησιμοποιείται η φράση κινδύνου R 42,

  — υποχρεωτική για τις ουσίες και παρασκευάσματα που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν με ψεκασμό. Οι φράσεις S 38 ή S 51 πρέπει να χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά,

  — συνιστάται όταν είναι αναγκαίο να εφιστάται η προσοχή του χρήστη σε κινδύνους από την εισπνοή, που δεν αναφέρονται στις φράσεις κινδύνου που πρέπει να χρησιμοποιούνται.

S 24 Αποφεύγετε την επαφή με το δέρμα

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις ουσίες και παρασκευάσματα που είναι επικίνδυνα για την υγεία.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τη φράση R 43, εκτός κι αν συνυπάρχει και η φράση S 36,

  — συνιστάται όταν είναι αναγκαίο να εφιστάται η προσοχή του χρήστη σε κινδύνους από την επαφή με το δέρμα που δεν αναφέρονται στις φράσεις κινδύνου (π.χ. παραισθησία) που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Εντούτοις, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδώσει έμφαση σε τέτοιες φράσεις κινδύνου.

S 25 Αποφεύγετε την επαφή με τα μάτια

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις ουσίες και παρασκευάσματα που είναι επικίνδυνα για την υγεία.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται όταν είναι αναγκαίο να εφιστάται η προσοχή του χρήστη σε κινδύνους από την επαφή με τα μάτια που δεν αναφέρονται στις φράσεις κινδύνου που πρέπει να χρησιμοποιούνται. Εντούτοις, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να προσδώσει έμφαση σε τέτοιες φράσεις κινδύνου,

  — συνιστάται για ουσίες που συνοδεύονται από τις φράσεις R 34, R 35, R 36 ή R 41 που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 26 Σε περίπτωση επαφής με τα μάτια, πλύνετέ τα αμέσως με άφθονο νερό και ζητήστε ιατρική συμβουλή

— Εφαρμογή:

  — σε διαβρωτικές ή ερεθιστικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα και για εκείνες για τις οποίες προβλέπεται ότι πρέπει να συνοδεύονται από τη φράση R 41,

  — συνιστάται για ερεθιστικές ουσίες και παρασκευάσματα και για εκείνες για τις οποίες προβλέπεται ότι πρέπει να συνοδεύονται από τη φράση κινδύνου R 36.

S 27 Αφαιρέστε αμέσως όλα τα ενδύματα που έχουν μολυνθεί

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές ή διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για πολύ τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τη φράση R 27 και που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό,

  — συνιστάται για πολύ τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τη φράση R 27 και χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία. Εντούτοις, αυτή η φράση ασφαλούς χρήσης δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται εφόσον υπάρχει η S 36,

  — συνιστάται για πολύ τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τη φράση R 24 καθώς και για διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 28 Σε περίπτωση επαφής με το δέρμα, πλυθείτε αμέσως με άφθονο … (το είδος του υγρού καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές ή διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για πολύ τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — συνιστάται για τις άλλες ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω, ιδιαίτερα όταν το νερό δεν είναι το πλέον ενδεδειγμένο υγρό έκπλυσης,

  — συνιστάται για διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 29 Μην αδειάζετε το περιεχόμενο στην αποχέτευση

— Εφαρμογή:

  — σε εξαιρετικά ή πολύ εύφλεκτα υγρά που δεν αναμειγνύονται με το νερό,

  — σε πολύ τοξικές και τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — σε ουσίες επικίνδυνες για το περιβάλλον.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για ουσίες επικίνδυνες για το περιβάλλον και συνοδευόμενες από το σύμβολο "N", που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό, εκτός κι αν αυτή είναι η προβλεπόμενη χρήση,

  — συνιστάται για άλλες ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό, εκτός κι αν αυτή είναι η προβλεπόμενη χρήση.

S 30 Μην προσθέτετε ποτέ νερό στο προϊόν αυτό

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που αντιδρούν βίαια με το νερό,

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. θειικό οξύ) και μπορεί να χρησιμοποιηθεί, κατά περίπτωση, για να δώσει τις σαφέστερες δυνατές πληροφορίες, είτε για να προσδώσει έμφαση στη φράση R 14 είτε ως εναλλακτική αντί της R 14.

S 33 Λάβετε προστατευτικά μέτρα έναντι ηλεκτροστατικών εκκενώσεων

— Εφαρμογή:

  — σε εξαιρετικά ή πολύ εύφλεκτες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για ουσίες και παρασκευάσματα που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία και οι οποίες δεν απορροφούν υγρασία. Στην πράξη δεν χρησιμοποιείται ποτέ για ουσίες και παρασκευάσματα που διατίθενται στην αγορά για χρήση από το ευρύ κοινό.

S 35 Το υλικό και ο περιέκτης του πρέπει να απορρίπτονται με ασφαλή τρόπο

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για ουσίες και παρασκευάσματα για τα οποία απαιτούνται ειδικές οδηγίες για να διασφαλιστεί η σωστή τελική διάθεσή τους.

S 36 Να φοράτε κατάλληλη προστατευτική ενδυμασία

— Εφαρμογή:

  — σε οργανικά υπεροξείδια,

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές ή επιβλαβείς ουσίες και παρασκευάσματα,

  — σε διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις πολύ τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — υποχρεωτική για τις ουσίες και παρασκευάσματα για τα οποία χρησιμοποιούνται οι φράσεις κινδύνου R 21 ή R 24,

  — υποχρεωτική για τις καρκινογόνες, τις μεταλλαξιγόνες και τις τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες της κατηγορίας 3 εκτός αν οι επιπτώσεις προκαλούνται μόνον κατόπιν εισπνοής της ουσίας ή του παρασκευάσματος,

  — υποχρεωτική για τα οργανικά υπεροξείδια,

  — συνιστάται για τις τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα όταν η τιμή LD_{50} δερματικής τοξικότητας δεν είναι γνωστή, αλλά η ουσία ή το παρασκεύασμα ενδέχεται να είναι τοξικά σε επαφή με το δέρμα,

  — συνιστάται για τις ουσίες και τα παρασκευάσματα που χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία και μπορούν να βλάψουν την υγεία μετά από παρατεταμένη έκθεση σε αυτές.

S 37 Να φοράτε κατάλληλα γάντια

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές, τοξικές, επιβλαβείς ή διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — σε οργανικά υπεροξείδια,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που ερεθίζουν το δέρμα ή προκαλούν ευαισθητοποίηση από την επαφή με το δέρμα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για πολύ τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — υποχρεωτική για ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τις R 21, R 24 ή R 43,

  — υποχρεωτική για τις καρκινογόνες, μεταλλαξιγόνες και τοξικές για την αναπαραγωγή ουσίες της κατηγορίας 3 εκτός αν τα αποτελέσματα επέρχονται αποκλειστικά κατόπιν εισπνοής των ουσιών και παρασκευασμάτων,

  — υποχρεωτική για οργανικά υπεροξείδια,

  — συνιστάται για τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα όταν η τιμή LD_{50} δερματικής τοξικότητας είναι άγνωστη αλλά η ουσία ήτο παρασκεύασματα είναι πιθανόν να αποδειχθούν επιβλαβή κατά την επαφή με το δέρμα,

  — συνιστάται για ουσίες και παρασκευάσματα ερεθιστικά για το δέρμα.

S 38 Σε περίπτωση ανεπαρκούς αερισμού, χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές ή τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις που συνεπάγονται τη χρήση πολύ τοξικών ή τοξικών ουσιών και παρασκευασμάτων στη βιομηχανία ή τη γεωργία.

S 39 Χρησιμοποιείτε μέσα προστασίας των ματιών/του προσώπου

— Εφαρμογή:

  — σε οργανικά υπεροξείδια,

  — σε διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα, περιλαμβανομένων των ερεθιστικών που ενέχουν σοβαρούς κινδύνους για τα μάτια,

  — σε πολύ τοξικές και τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για ουσίες και παρασκευάσματα για τις οποίες χρησιμοποιούνται οι φράσεις R 34, R 35 ή R 41,

  — υποχρεωτική για τα οργανικά υπεροξείδια,

  — συνιστάται όταν πρέπει να εφιστάται η προσοχή του χρήστη σε κινδύνους από την επαφή με τα μάτια οι οποίοι δεν αναφέρονται στις χρησιμοποιούμενες φράσεις κινδύνου,

  — κανονικά περιορίζεται σε εξαιρετικές περιπτώσεις για τις πολύ τοξικές ή τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα, όταν υπάρχει κίνδυνος βιαίας εκτοξεύσεως σταγονιδίων και είναι δυνατόν να απορροφηθούν εύκολα από το δέρμα.

S 40 Για τον καθαρισμό του δαπέδου και όλων των αντικειμένων που έχουν μολυνθεί από το υλικό αυτό χρησιμοποιείτε … (το είδος καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε εκείνες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα, για τις οποίες το νερό δεν θεωρείται το κατάλληλο μέσο καθαρισμού (π.χ. όταν είναι απαραίτητη η απορρόφηση από υλικό σε μορφή σκόνης, ή διάλυση με διαλύτη) και όπου είναι σημαντικό για την υγεία ή/και για λόγους ασφαλείας να υπάρχει προειδοποίηση στην ετικέτα.

S 41 Σε περίπτωση πυρκαγιάς ή/και έκρηξης μην αναπνέετε τους καπνούς

— Εφαρμογή:

  — σε επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα που κατά την καύση αναδίδουν πολύ τοξικά ή τοξικά αέρια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις.

S 42 Κατά τη διάρκεια υποκαπνισμού/ψεκασμού χρησιμοποιείτε κατάλληλη αναπνευστική συσκευή (η κατάλληλη διατύπωση καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που προορίζονται για τέτοια χρήση, αλλά που μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία και την ασφάλεια του χρήστη, εκτός αν ληφθούν οι κατάλληλες προφυλάξεις.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις.

S 43 Σε περίπτωση πυρκαγιάς χρησιμοποιείτε … (αναφέρεται το ακριβές είδος μέσων πυρόσβεσης. Εάν το νερό αυξάνει τον κίνδυνο προστίθεται: Μη χρησιμοποιείτε ποτέ νερό)

— Εφαρμογή:

  — σε εξαιρετικά εύφλεκτες, πολύ εύφλεκτες και εύφλεκτες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για ουσίες και παρασκευάσματα που, σε επαφή με το νερό ή με υγρό αέρα, εκλύουν εξαιρετικά εύφλεκτα αέρια,

  — συνιστάται για εξαιρετικά εύφλεκτες, πολύ εύφλεκτες και εύφλεκτες ουσίες και παρασκευάσματα, ιδίως όταν δεν αναμειγνύονται με το νερό.

S 45 Σε περίπτωση ατυχήματος ή αν αισθανθείτε αδιαθεσία ζητείστε αμέσως ιατρική συμβουλή (δείξτε την ετικέτα αν είναι δυνατόν)

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — σε τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα,

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που προκαλούν ευαισθητοποίηση από εισπνοή.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται ανωτέρω.

S 46 Σε περίπτωση κατάποσης ζητήστε αμέσως ιατρική συμβουλή και δείξτε αυτό τον περιέκτη ή την ετικέτα

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα, εκτός από εκείνα που είναι πολύ τοξικά, τοξικά, διαβρωτικά ή επικίνδυνα για το περιβάλλον.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για όλες τις επικίνδυνες ουσίες και τα παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω και ενδέχεται να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό, εκτός εάν δεν υπάρχει κανένας λόγος ανησυχίας για κάποιο κίνδυνο από κατάποση, ιδίως για τα παιδιά.

S 47 Να διατηρείται σε θερμοκρασία που δεν υπερβαίνει τους …°C (καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που καθίστανται ασταθή σε μια ορισμένη θερμοκρασία.

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά, σε ειδικές περιπτώσεις (π.χ. ορισμένα οργανικά υπεροξείδια).

S 48 Να διατηρείται διαβρεγμένο με … (το κατάλληλο υλικό καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που μπορούν να καταστούν πολύ ευαίσθητα σε σπινθήρες, τριβή ή πρόσκρουση, εάν αφεθούν να ξηρανθούν τελείως.

— Κριτήρια χρήσης:

  — κανονικά περιορίζεται σε ειδικές περιπτώσεις π.χ. νιτροκυτταρίνες.

S 49 Να διατηρείται μόνο μέσα στον αρχικό περιέκτη

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα ευαίσθητα σε καταλυτική διάσπαση.

— Κριτήρια χρήσης:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα ευαίσθητα σε καταλυτική διάσπαση π.χ. ορισμένα οργανικά υπεροξείδια.

S 50 Να μην αναμιχθεί με … (καθορίζεται από τον παραγωγό)

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που αντιδρούν με το καθοριζόμενο προϊον εκλύοντας πολύ τοξικά ή τοξικά αέρια,

  — σε οργανικά υπεροξείδια.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω και που είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό, όταν αποτελεί καλύτερη εναλλακτική της R 31 ήR 32,

  — υποχρεωτική για ορισμένα υπεροξείδια που μπορούν να αντιδράσουν ισχυρά με επιταχυντές ή προωθητές.

S 51 Να χρησιμοποιείται μόνο σε καλά αεριζόμενο χώρο

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που είναι πιθανόν ή προορίζονται να παράγουν ατμούς ή σκόνη, εκνεφώματα, αναθυμιάσεις, ομίχλη κ.λπ., που ενέχουν κινδύνους σε περίπτωση εισπνοής ή κίνδυνο πυρκαγιάς ή έκρηξης.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται όταν η χρήση της φράσης S 38 δεν είναι κατάλληλη. Έχει μεγάλη σημασία όταν οι ουσίες και τα παρασκευάσματα αυτά είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 52 Δεν συνιστάται η χρήση σε ευρείες επιφάνειες σε εσωτερικούς χώρους

— Εφαρμογή:

  — σε πτητικές, πολύ τοξικές, τοξικές και βλαβερές ουσίες και παρασκευάσματα που τις περιέχουν.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται όταν είναι πιθανό να προκληθεί βλάβη στην υγεία από παρατεταμένη έκθεση σε αυτές τις ουσίες και λόγω της εξαέρωσής τους από μεγάλες επιφάνειες στο σπίτι ή σε άλλους κλειστούς χώρους όπου συγκεντρώνονται άτομα.

S 53 Αποφύγετε την έκθεση. Εφοδιαστείτε με τις ειδικές οδηγίες πριν από τη χρήση

— Εφαρμογή:

  — σε καρκινογόνες, μεταλλαξιγόνες ή/και τοξικές στην αναπαραγωγή ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για τις ουσίες και τα παρασκευάσματα που αναφέρονται παραπάνω και που συνοδεύονται από, τουλάχιστον, μία από τις ακόλουθες φράσεις: R 45, R 46, R 49, R 60 ή R 61.

S 56 Το υλικό αυτό και ο περιέκτης του να εναποτεθούν σε χώρο συλλογής επικίνδυνων ή ειδικών αποβλήτων

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό και για τις οποίες απαιτείται ειδικός τρόπος διάθεσης.

S 57 Να χρησιμοποιηθεί κατάλληλο περίβλημα για να αποφευχθεί η ρύπανση του περιβάλλοντος

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες στις οποίες έχει αποδοθεί το σύμβολο "N".

— Κριτήρια χρήσης:

  — περιορίζεται κανονικά σε ουσίες που δεν είναι πιθανό να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό.

S 59 Ζητείστε πληροφορίες υπό τον παραγωγό/προμηθευτή για ανάκτηση/ανακύκλωση

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για ουσίες επικίνδυνες για τη στιβάδα του όζοντος,

  — συνιστάται για άλλες ουσίες και παρασκευάσματα για τις οποίες συνιστάται ανάκτηση/ανακύκλωση.

S 60 Το υλικό αυτό και ο περιέκτης του να θεωρηθούν κατά τη διάθεσή τους ως επικίνδυνα απόβλητα

— Εφαρμογή:

  — σε όλες τις επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

  — συνιστάται για ουσίες και παρασκευάσματα που δεν είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό και δεν συνοδεύονται από την S 35.

S 61 Αποφύγετε την ελευθέρωσή του στο περιβάλλον. Αναφερθείτε σε ειδικές οδηγίες/δελτίο δεδομένων ασφαλείας

— Εφαρμογή:

  — σε επικίνδυνες για το περιβάλλον ουσίες.

— Κριτήρια χρήσης:

  — χρησιμοποιείται κανονικά για ουσίες στις οποίες έχει αποδοθεί το σύμβολο "N",

  — συνιστάται για όλες τις ουσίες που έχουν ταξινομηθεί ως επικίνδυνες για το περιβάλλον και που δεν καλύπτονται από τα παραπάνω.

S 62 Σε περίπτωση κατάποσης, να μην προκληθεί εμετός: ζητείστε αμέσως ιατρική συμβουλή και δείξτε αυτό το δοχείο ή την ετικέτα του

— Εφαρμογή:

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που ταξινομούνται ως επιβλαβή και συνοδεύονται από την R 65 σύμφωνα με τα κριτήρια του 3.2.3,

  — δεν εφαρμόζεται σε ουσίες και παρασκευάσματα που διατίθενται στην αγορά σε περιέκτες αερολυμάτων (ή σε περιέκτες που φέρουν στεγανοποιημένο προσάρτημα ψεκασμού), βλ. σημεία 8 και 9.

— Κριτήρια χρήσης:

  — υποχρεωτική για ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται ανωτέρω, εάν πωλούνται ή είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό, εκτός κι αν είναι υποχρεωτική η S 45 ή η S 46,

  — συνιστάται για τις ουσίες και παρασκευάσματα που αναφέρονται ανωτέρω όταν χρησιμοποιούνται στη βιομηχανία, εκτός κι αν είναι υποχρεωτική η S 45 ή η S 46.

S 63 Σε περίπτωση ατυχήματος λόγω εισπνοής: μεταφέρετε το θύμα στον καθαρό αέρα και αφήστε το να ηρεμήσει

— Εφαρμογή:

  — σε πολύ τοξικές και τοξικές ουσίες και παρασκευάσματα (αέρια, ατμοί, σωματίδια, πτητικά υγρά),

  — σε ουσίες και παρασκευάσματα που προκαλούν ευαισθητοποίηση του αναπνευστικού συστήματος.

— Κριτήρια χρήσης:

— υποχρεωτική για ουσίες και παρασκευάσματα που συνοδεύονται από τις φράσεις R 26, R 23 ή R 42 και είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό με τρόπο που μπορεί να οδηγήσει σε εισπνοή τους.

S 64 Σε περίπτωση κατάποσης, πλύνετε το στόμα με νερό (μόνο εφόσον το άτομο διατηρεί τις αισθήσεις του)

— Εφαρμογή:

— σε διαβρωτικές ή ερεθιστικές ουσίες και παρασκευάσματα.

— Κριτήρια χρήσης:

— συνιστάται για τις ανωτέρω ουσίες και παρασκευάσματα που είναι πιθανόν να χρησιμοποιηθούν από το ευρύ κοινό και όπου αρμόζει η ανωτέρω αγωγή.

7.5.2. *Επιλογή φράσεων ασφαλούς χρήσης*

Η τελική επιλογή των φάσεων ασφαλούς χρήσης πρέπει να γίνεται έχοντας υπόψη τις φράσεις κινδύνου που αναγράφονται στην ετικέτα και την προβλεπόμενη χρήση της ουσίας ή του παρασκευάσματος:

— κατά γενικό κανόνα, τέσσερις, κατ' ανώτατο όριο, φράσεις S αρκούν για τη διατύπωση των καταλληλότερων οδηγιών ασφαλούς χρήσης. Για το σκοπό αυτό, οι συνδυασμένες φράσεις που περιλαμβάνονται στο παράρτημα IV θεωρούνται ως μία φράση

— στην περίπτωση φράσεων S σχετικών με την τελική διάθεση, πρέπει να χρησιμοποιείται μία φράση S, εκτός κι αν είναι σαφές ότι η διάθεση του υλικού και του περιέκτη του δεν συνιστά κίνδυνο για την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον. Συμβουλές για την ασφαλή διάθεση είναι σημαντικές, ιδιαίτερα, για ουσίες και παρασκευάσματα που πωλούνται στο ευρύ κοινό

— ορισμένες φράσεις R καθίστανται περιττές εάν έχει γίνει προσεκτική επιλογή των φράσεων S και αντιστρόφως. Φράσεις S οι οποίες αντιστοιχούν εμφανώς σε φράσεις R θα εμφανίζονται στην ετικέτα μόνον εάν επιζητείται να δοθεί έμφαση σε μία συγκεκριμένη προειδοποίηση

— κατά την επιλογή των φράσεων ασφαλούς χρήσης, ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δίδεται στις προβλεπόμενες συνθήκες χρήσεως ορισμένων ουσιών και παρασκευασμάτων, π.χ. ψεκασμός ή άλλοι τρόποι παραγωγής αερολυμάτων. Οι φράσεις θα πρέπει να επιλέγονται έχοντας κατά νου την προβλεπόμενη χρήση

— οι φράσεις S 1, S 2 και S 45 είναι υποχρεωτικές για όλες τις πολύ τοξικές, τοξικές και διαβρωτικές ουσίες και παρασκευάσματα που πωλούνται στο ευρύ κοινό,

— οι φράσεις S 2 και S 46 είναι υποχρεωτικές για όλες τις υπόλοιπες επικίνδυνες ουσίες και παρασκευάσματα (εκτός από εκείνες που ταξινομούνται μόνον ως επικίνδυνες για το περιβάλλον) που πωλούνται στο ευρύ κοινό,

Όταν οι φράσεις που επιλέγονται σύμφωνα με τα αυστηρά κριτήρια του σημείου 6.2 οδηγούν σε πλεονασμό ή ασάφεια ή είναι σαφώς περιττές για το συγκεκριμένο προϊόν ή συσκευασία, τότε ορισμένες φράσεις μπορούν να απαλειφθούν.

8. ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ: ΟΥΣΙΕΣ

8.1. **Φορητές οβίδες αερίων**

Για τις φορητές οβίδες αερίων οι απαιτήσεις επισήμανσης θεωρείται ότι τηρούνται όταν συμφωνούν με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 23 ή στο άρθρο 24 παράγραφος 6 στοιχείο β).

Ωστόσο, κατά παρέκκλιση του άρθρου 24 παράγραφοι 1 και 2, για τις οβίδες αερίων με χωρητικότητα ίση ή μικρότερη των 150 λίτρων νερού μπορεί να επιλεγεί μια από τις ακόλουθες εναλλακτικές λύσεις:

— η μορφή και οι διαστάσεις της ετικέτας μπορούν να είναι σύμφωνες με τις προδιαγραφές του προτύπου ISO/DP 7225,

— τα στοιχεία που καθορίζονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2 μπορούν να παρέχονται σε σκληρό δίσκο ή ετικέτα στερεωμένη στην οβίδα.

8.2. **Περιέκτες αερίου προοριζόμενοι για προπάνιο, βουτάνιο και υγραέριο (LPG)**

Οι ανωτέρω ουσίες ταξινομούνται στο παράρτημα 1. Παρόλο που ταξινομούνται σύμφωνα με το άρθρο 2, δεν παρουσιάζουν κίνδυνο για την υγεία του ανθρώπου όταν διατίθενται στην αγορά σε κλειστές επαναπληρούμενες κυλινδρικές φιάλες ή σε μη επαναπληρούμενα φιαλίδια μίας χρήσης κατά το πρότυπο ΕΝ 417, ως καύσιμα αέρια τα οποία ελευθερώνονται μόνο για καύση.

Αυτές οι φιάλες ή τα φιαλίδια πρέπει να επισημαίνονται με το κατάλληλο σύμβολο και τις φράσεις R και S που αφορούν την ευφλεκτότητα. Δεν απαιτούνται πληροφορίες για τις επιπτώσεις τους στην υγεία του ανθρώπου πάνω στην ετικέτα. Ωστόσο, ο υπεύθυνος για τη διάθεση της ουσίας στην αγορά οφείλει να ενημερώνει τους επαγγελματίες χρήστες, για τις επιπτώσεις στην υγεία του ανθρώπου οι οποίες θα αναγράφονται στην ετικέτα, με τη μορφή που προβλέπεται στο άρθρο 27 της οδηγίας. Στους καταναλωτές πρέπει να παρέχονται επαρκείς πληροφορίες ώστε να τους επιτρέπουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την υγεία και την ασφάλειά τους, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 της οδηγίας 91/155/ΕΟΚ όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 93/112/ΕΟΚ.

8.3. **Μέταλλα σε συμπαγή μορφή**

Οι ουσίες αυτές ταξινομούνται στο παράρτημα Ι ή πρέπει να ταξινομούνται σύμφωνα με το άρθρο 6. Εντούτοις, ορισμένες από αυτές τις ουσίες, αν και ταξινομούνται σύμφωνα με το άρθρο 2 δεν παρουσιάζουν κινδύνους για την ανθρώπινη υγεία από εισπνοή, κατάποση ή επαφή με το δέρμα ή για το υδάτινο περιβάλλον με τη μορφή που διατίθενται στην αγορά. Οι ουσίες αυτές δεν απαιτείται να φέρουν ετικέτα σύμφωνα με το άρθρο 23. Εντούτοις, όλες οι πληροφορίες που θα έπρεπε να εμφανίζονται στην ετικέτα πρέπει να παρέχονται στο χρήστη από τον υπεύθυνο για τη διάθεση του μετάλλου στην αγορά, με τρόπο που προβλέπεται στο άρθρο 27.

8.4. **Ουσίες που ταξινομούνται με τη φράση R 65**

Οι ουσίες που ταξινομούνται ως επιβλαβείς επειδή παρουσιάζουν κίνδυνο κατά την εισπνοή δεν απαιτείται να επισημαίνονται ως επιβλαβείς με R 65 εάν δεν διατίθενται στην αγορά σε περιέκτες αερολύματος ή σε περιέκτες με προσαρμοσμένο σφραγισμένο ψεκαστήρα.»